

knuta ili najistaknutija mjesta. Njihove izabrane skladbe dolično su izveli domaći profesionalni umjetnici prof. *Katica Peruzović-Pavičić* («Proljetne impresije» za glasovir, *Ive Paraća*), solistica Opere splitskoga Hrvatskoga narodnog kazališta sopranistica *Cyntia Hansell-Bakić* («Tri djevojačke pjesme» *Ive Paraća*, «Zašto smo se sreli!», «Pjesma o dunji» iz opere «Morana» *Jakova Gotovca* i «Daleko me biser mora» iz operete «Mala Floramy» *Ive Tijardovića*), solist Splitske opere bariton *Ante Matanović* («Pjesma Splitu» i «Himna prirodi» iz opere «Adel i Mara» *Josipa Hatzea*, «Milo-vô sam» *Ive Tijardovića*, «Sve utaman» i «Bor» iz zbirke «Intima» i «Dvije anakreontske pjesme» *Jakova Gotovca*) i prof. *Tatjana Roje-Solovera* (glasovirska pratnja), te amaterski muški pjevački zbor Brodogradilišta «Split» pod ravnanjem prof. *Josipa Veršića* («Kyrie» iz «Kyrie et Gloria in C» *Julija Bajamontija*, «Domaćine, gospodine» — III. stavak iz narodnog obreda «Koleda» *Jakova Gotovca* i obradbe dalmatinskih narodnih pjesama istog skladatelja: «Ako spavaš, vilo moja», «Omili mi u selu divojka», «Dobar večer, uzorita», i «Marjane, Marjane»).

Cjelinu večeri upotpunio je nastup dramske glumice *Edite Karadole*, članice Narodnog kazališta «Ivan Zajc» iz Rijeke, koja je nadahnuto, ponoseno i sugestivno tumačila izabrane ulomke iz Marulićeve «Judite» i njegovu humoristički intoniranu «Spovid koludric od sedam smrtnih grihova».

Priredba je inače počela pozdravnom riječju predsjednice Društva *ing. Marije Znidarčić* i nešto odužim uvodnim predavanjem prof. *Vladimira Rismonda*, koji je govorio o religijsko-teološkim pogledima cara *Dio-klecijana*, sv. *Jeronima*, *Tome Arhidakona*, *Marka Marulića* i *Nikole Tommasea*. Potrebno je još istaknuti da su svi sudionici u izvedbi programa te vrlo uspjele večeri nastupili bez ikakve novčane naknade, čime su i djelotvorno pokazali svoju ljubav prema Splitu, njegovim spomenicima i našoj kulturnoj «baščini».

Ivan Bošković

«Ljubav don Perlimplina» — uspješna nova opera, ali ne i za publiku

Nema sumnje da svako novo domaće operno djelo treba posebno pozdraviti i posvetiti mu više prostora u recenzijama. Jer, domaćih opernih djela imamo sve manje i manje, a i skladanje nove opere iziskuje dugotrajn rad samog skladatelja s ne uvijek jasnim konačnim rezultatima. Radi se o tome da u posljednjih desetak godina sve naše nove domaće opere imaju vrlo kratki vijek (*Kelemen, Malec*), pa se vrlo često događa da jedno operno djelo ne preživi nekoliko izvedaba u samo jednoj sezoni. Čini se da će sličnim putem kod publike proći i prva opera mladog dirigenta Opere Hrvatskog narodnog kazališta *Mire Belamarića* «Ljubav don Perlimplina» prema tekstu velikog španjolskog majstora riječi *F. G. Lorce*. Mnogo puta je vrlo teško zadovoljiti različite ukuse razmažene operne publike koja još uvijek završava sa svojim zanimanjem za operu na Verdiju i Pucciniju. Teško je mnogo puta zadržati u glazbenoj fakturi neke glazbene karakteristike domaćeg podneblja, a u isto vrijeme ne zanemariti suvremene tendencije u glazbi.

Belamarić je ujedno i libretist svoje opere i mora se reći da je dosta vješto izgradio kontrast između htenja jednog starca koji je oženio mladu i senzualnu ženu koja uglavnom misli na tjelesne užitke ovog svijeta. Što se glazbe tiče čini se da se Belamarić u svakom slučaju želio potpuno osamostaliti i ne priključiti određenim smjerovima u glazbi. Mnoga mjesta zvuče ekspresionistički pogotovo u orkestralnim dijelovima, da bi u vokalnim linijama pjevača tu i tamo mogli prepoznati skriveni utjecaj jednog *Menottija*. Nije mi jasno zašto je Belamarić namjerno bježao sa strahom od melodije, vjerojatno smatrajući da će ga kritika zbog toga «pokopati». Bogate i zvučne dionice orkestra sa sretno odabranim uvodima mogu zainteresirati današnjeg slušaoca, iako mislim da je pomalo statična radnja na sceni zaustavljala polet skladatelja koji je

ležao negdje sakriven i u vokalnim dionicama i u orkestru. Ističem izvanrednog i saživljenog *Franju Paulika* u naslovnoj ulozi koji je svojeg don *Perlimplina* donio u širokoj skali bojazni, strepnji, svojih unutrašnjih preokupacija i želja u izvanrednoj glasovnoj poziciji. *Mirka Klarić* kao *Belisa* profesionalno na visini svojeg zadatka, kao i *Nada Sirišević* i *Jasna Podolšak*. *Doganova* scenografija i kostimi pravi primjer visoko plasirane jednostavnosti, bez nepotrebnih natrpavanja scene i u likovnom pogledu naročito u scenografiji rijetko viđen sklad boja i ukusa. *Belamarić* je kao redatelj čisto postavio odnose između pojedinih likova koji su živjeli na sceni punim životom. Treba istaknuti i pomalo erotski orijentiranu baletnu sekvencu u maštovitoj *Vikićevoj* koreografiji i otlepsanoj lakoćom i s mnogo ozbiljnosti (*Zofija Toth*, *Dinko Bogdanović*, *Mladen Drakulić* i *Zoran Grgić*).

Operni prvijenac je uspio i kritika će ga sigurno ocijeniti pozitivno, ali moram na žalost konstatirati da je već na prvoj reprizi gledalište zjapilo skoro prazno.

Siniša Hrestak

Novi Verdijev «Otello» — preveliki zadatak u sadašnjem trenutku

Svima nam je u sjećanju još uvijek onaj sjajni i nenadmašeni Verdijev «Otello» s fenomenalnim *Josipom Gostićem* u naslovnoj ulozi od prije petnaest godina, koji je i režijski i scenografski bio pravo jedinstvo glazbeno-scenskog umijeća. Nije potrebno govoriti o glazbenoj komponenti spomenute realizacije, jer je *Sachs* imao na raspolaganju izvanredne interprete (*Gostić*, *Puttar-Gold*, *Klarić*, *Podvinec*, *Neralić*, *Lovrić* itd.), koji su stvorili takve vrhunske interpretacije koje je bilo teško nadmašiti. Nisu to bile samo pjevačke parade, već jedna neslućena simbioza angažirane i visoko kultivirane glume povezane s istančanim muzikalitetom velikih pjevača. Zato sam nakon toliko godina s velikom skepsom otišao na premijeru ove opere u Hrvatskom narodnom kazalištu 19. svibnja ove godine. Moja predviđanja o vrlo diskutabilnoj i nepripremljenoj predstavi su se obistinila u svim komponentama. Mislim da jedna ovakva izvedba ne može približiti ovu uz «*Falstaffa*» najzreliju Verdijevu operu, običnom opernom posjetiocu naučenom na «*Traviatu*», «*Rigoletta*» i «*Trubadura*». Pođimo redom i pokušajmo utvrditi gdje je cijela kazališna mašinerija ozbiljno zape-la i dala vrlo skromne, da ne kažem ispod prosječne rezultate. *Habunekova* režija nije imala na raspolaganju interprete koji bi bili u stanju prezentirati sve nijanse ove ljubavne drame koja *MORA* u svoj svojoj žestini biti prezentirana tako da uvjeri gledaoca u mogućnost i tragični završetak odnosa *Otella* i *Desdemone*. Tu je i onaj odnos *Otella* prema *Jagu* i obrnuto, koji je u novoj izvedbi bio gotovo statičan (posebno u velikom duetu *Jaga* i *Otella* u drugom činu). Jer, ako *Otello* u drugom činu nije u stanju izraziti gestom i glasom svu dubinu svojih premisslanja, sumnji i svojih unutrašnjih nevolja, onda taj duet ostaje bez napetosti i potrebne dramatičnosti. Takav je bio i duet između *Otella* i *Desdemone* u prvom činu, a tako je bez ikakvog života bila režirana i *Otellova* arija u trećem činu, gdje bi *Otello* zapravo trebao ležati na podu, arija bi postepeno trebala postizavati svoj klimaks, a ne da *Otello* jednostavno sjedi na stepenicama i «razmišlja» o svojim sumnjama. Ovako je sve ispalo bez potrebne napetosti, pa se dobivao dojam da je interpretima sasvim svejedno što se na pozornici događa. Smatram da je i scenografija gosta iz *Basela* *Hansa* *Georga Schaefera* svojom upravo nepotrebnom i bezbojnom plošnošću doprinijela hladnom pristupu. Pa i kostimi *Diane Kosec-Bourek* bez životnosti nisu nas u svojem stilu uspjeli zainteresirati.

U orkestru pod ravnanjem *Nikše Bareze* događale su se svake dvije do tri minute neugodne stvari. Ili je bilo krivih nota ili krivih tempa, ili opet nenaučenih stranica. Sve je ličilo na nekakvo «ispipavanje» i nepotrebno cizeliranje s previše filozofiranja, a s pre-malo dramskih akcenata toliko potrebnih ovoj Verdijevoj